

PEDAGOOG EN AUTEUR ELEONOR VAN GERVEN: 'ELKE LEERKRACHT WIL HET VERSCHIL MAKEN VOOR DE BEGAAFDE LEERLING'

Talentontwikkeling is, zeker in het kader van passend onderwijs, de meest actuele interventie om het onderwijs te optimaliseren voor alle leerlingen. Eleonor van Gerven, pedagoog en auteur van diverse boeken over begaafde leerlingen in het primair onderwijs: 'Richard Krajicek was ook geen toptennisser geworden als hij niet een coach had gehad die hem hielp dit talent te ontwikkelen.'

TEKST: Inez van Goor | FOTOGRAFIE: Human Touch Photography

Talentontwikkeling is leerlingen hun talent zo leren inzetten dat ze zich tot hun volle potentieel ontwikkelen en later ook daadwerkelijk succesvol worden. Toen ik vijftien jaar geleden begon met mijn eerste boek werden begaafde leerlingen nog gezien als een luxe probleem. We waren ervan overtuigd dat die leerling er vanzelf wel kwam. En we waren verbaasd als niet alles wat dat kind aanraakte, zomaar in goud veranderde. Tegenwoordig zijn we ons steeds meer bewust dat, ook al word je geboren met een groot talent, je wel wat te leren hebt. Richard Krajicek was ook geen toptennisser geworden als hij niet een coach had gehad die hem hielp dit talent te ontwikkelen.'

ROL VAN DE LEERKRACHT

Om te zorgen dat leerlingen hun talenten verzilveren en erin uitblinken, is de rol van de leerkracht essentieel. Eleonor: 'Het aanbieden van uitdagende leermiddelen en opdrachten is belangrijk, maar als de begeleiding ontbreekt, houd je ze wel bezig maar leren ze niks. Breed internationaal

onderzoek toont aan dat talentvolle leerlingen behoefte hebben aan interventies in hun begeleiding om te zorgen dat zij zich als stevige volwassenen ontwikkelen.'

Ze vervolgt: 'Als je steeds dingen moet doen die je al kunt, zit er geen ontwikkeling in en stagneert ook de sociale ontwikkeling. Omdat het altijd goed gaat, leer je niet om taken aan te pakken die echt moeilijk zijn en waar je geen emoties als succes en teleurstellingen. Het gevolg kan zijn dat er gedragsproblemen ontstaan. En een leerling die disfunctioneert, beïnvloedt de hele klas. Door aan te sluiten op de educatieve behoefte kun je dit voorkomen.'

BROODJE LEREN

'Om talentontwikkeling te realiseren, kan de leerkracht gebruik maken van wat ik noem het 'broodje leren'-model. Het beleg van dat broodje bestaat uit vijf stappen: wat wil je dat de leerling leert, wat is hiervoor nodig, hoe organiseer je het leerproces, waar kan je dat georganiseerd krijgen en hoe ga je het leerrendement meten? In de praktijk blijkt het niet altijd haalbaar om de interventie in de klas te organiseren. Het is belangrijk dat er als team gekeken wordt naar hoe de leerkrachten ondersteund kunnen worden. Er zijn allerlei didactische manieren om dit te realiseren. In eerste instantie kijk je naar interventies die buiten de klas maar wel binnen de school plaatsvinden. Zoals het oprichten van een plusgroep waarin meerbegaafde leerlingen wekelijks bij elkaar komen om samen te werken op gerichte doelen en vaardigheden. Of het creëren van uitdagende leerlandschappen zoals een reparatiewerkplaats, een technieklokaal of ontdekkingslokaal waar allerhande proefjes worden gedaan.'

begaafde leerlingen, stuur je aan op een vershraling van het regulier onderwijs. Dan room je het onderwijs aan de bovenkant af en blijft er een nieuwe groep over op de gewone basisschool die misschien wel behoefte heeft aan een andere pedagogisch-didactische aanpak. In de praktijk zie ik ook dat scholen ontzettend hun best doen om binnen de school naar oplossingen te zoeken. Ik kom op zo'n 200 scholen per jaar en zie nooit leerkrachten die niet het verschil zouden willen maken voor hun begaafde leerlingen. Wel zie ik veel leerkrachten die handelingsverlegen zijn, die moeite hebben om een organisatiestructuur te vinden waarin talentontwikkeling mogelijk is. Voor die leerkrachten is er gelukkig een groot aanbod aan coachingstrajecten, nascholing of opleidingen. Het is belangrijk dat we met elkaar blijven kijken waar onze eigen zone van naastgelegen ontwikkeling ligt, niet alleen die van het kind.'

MEER INFO

www.wij-leren.nl

www.slimeducatief.nl

HANDELINGSVERLEGEN

'Als het niet binnen de school georganiseerd kan worden, zou je er als samenwerkingsverband of schoolbestuur voor kunnen kiezen om bovenschols een leeromgeving te creëren waar deze leerlingen een of twee dagdelen per week heen kunnen. Zo heb je in Amsterdam al de 'Day a Week School'. Hier komen cognitief talentvolle leerlingen van zes tot elf jaar

een dag per week bijeen met ontwikkelingsgelijken van andere scholen. Persoonlijk ben ik er voor om talentvolle leerlingen eerst binnen de school te houden. Een telescoopsetting zoals de 'Day a Week school' is een goede vervolgstap. De leerling krijgt in deeltijd op een andere plaats een aanvulling op wat hij nodig heeft. Als je deze talentvolle leerlingen gelijk plaatst in voltijdsonderwijs voor

Onderwijsacademie:
Leermiddelen en Materialen PO

HAL 9

wij-leren.nl; passend onderwijs
voor begaafde leerlingen

Di 27 jan. en do 29 jan. 11.15-12.00 uur